

УДК 332.834.4

Г.С. Нагорняк, канд. техн. наук, доц., Д.С. Усятицький

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВПЛИВ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

G.S. Nahornyak, Ph.D., Assoc. Prof., D.S. Usyatytskyu

THE EFFECT OF MODERN INFORMATION TECHNOLOGY ON EFFECTIVENESS OF DECISION MANAGEMENT DECISION THE ENTERPRISE

Використання сучасних інформаційних технологій у діяльності будь-якого сучасного підприємства є необхідною умовою підвищення ефективності його роботи. Розвиток технологій призводить до ускладнення процесів виробництва, прискорення процесу прийняття управлінських рішень. Прогрес економіки сьогодні багато в чому визначається передовими інформаційними технологіями. У найбільш розвинених країнах, що переходять від індустріального до інформаційного суспільства, стрімкий розвиток інформаційних технологій проявляється у посиленні інформаційного забезпечення в економіці й управлінні, а також у постійній диверсифікованості інформаційного сектора. Серед багатьох факторів, здатних знизити ризики та підвищити ефективність роботи підприємства, особливо виділяється інформаційний фактор.

У теорії управління доцільно застосовувати визначення інформації, як сукупність відомостей про зміни, що відбуваються у системі та її навколишньому середовищі, що зменшує ступінь невизначеності знань про конкретний об'єкт, це обмін відомостями (даними) між людьми, користувачем і машиною, у середині автоматизованих систем. Інформація використовується як ресурс для виконання службових функцій, а також як засіб службових комунікацій, оскільки останні здійснюються в процесі передачі різних відомостей. Важливо зазначити, що інформація є предметом, засобом і продуктом управлінської праці. Дійсно важливою є тільки та інформація, що зменшує невизначеність у конкретній управлінській ситуації. Ціль інформаційного забезпечення будь-якого підприємства полягає у тому, щоб на базі зібраних вихідних даних одержати оброблену, агреговану інформацію, яка повинна бути основою для прийняття управлінських рішень.

Інформаційні засоби управління представляють собою деякі відомості, дані, оформлені таким чином, щоб забезпечувати зручність прийняття рішень в області цільової діяльності. Потреба в інформації різних суб'єктів і управлінських ланок неоднакова та визначається, насамперед, тими завданнями, які вирішує у процесі управління той або інший суб'єкт, керівник, інший працівник управлінського апарата. Вона також залежить від наступних факторів: від масштабу та важливості прийнятих рішень (чим масштабніше та важливіше рішення, тим більша за обсягом та різноманітніша за змістом інформація необхідна для його підготовки та прийняття); від кількості та характеру керованих, регульованих параметрів; від кількості варіантів можливого стану та поведіння керованого об'єкту; від величини та розмаїтості внутрішніх і зовнішніх впливів на керовану систему; від кількості і якості показників, що характеризують результати функціонування даної системи.

Інформаційні технології, які керують інформаційним простором підприємства, представляють собою систему, що складається зі спеціально навчених і підготовлених людей і техніко-технологічної бази. Система інформаційного забезпечення представляє собою більш широке поняття. Це, насамперед, система взаємодії людини, машини та

мережі. Тобто, з одного боку, людина – користувач системи, з іншого боку – сукупність інформаційних потоків й ієрархій, комунікаційної системи по збору, переробленні та переданні інформації про об'єкт за допомогою інформаційних технологій, а з третього боку – це сумарність методів і засобів по розміщенні й організації інформації. Інформаційне забезпечення призначене для відображення інформації, що характеризує стан керованого об'єкту, і є основою для прийняття рішень. Вважаємо за доцільне виділити інформаційну функцію як одну з найважливіших. У межах даної функції управлінню необхідно визначити схему інформаційного забезпечення, створити необхідну інфраструктуру, забезпечити належний контроль вхідної й оброблюваної інформації. Розвиток інформаційних технологій усе більше спрямовано в галузь інтелектуальних, наукомістких проблем. Візуалізація даних, обробка зображень, створення віртуального простору дозволяє людині поринути в образне середовище рішення складних завдань, наблизитися до поставлених цілей на якісно новому рівні, полегшити підготовку та прийняття правильних управлінських рішень.

Інформаційне забезпечення включає сукупність єдиної системи наступних показників: потоків інформації – варіантів організації документообігу; систем класифікації та кодування інформації; уніфіковану систему документації різні інформаційні масиви (файли), що зберігаються в машині та на машинних носіях з різним ступенем організації. Дотримання усіх розглянутих вище вимог до інформації впливає на об'єкт (керівництво підприємства) і на суб'єкт (працівник) управління. Можна виділити наступні проблем інформаційного забезпечення управління: діяльність підприємства у цілому, а також його підрозділів і працівників не має повного об'єктивного інформаційного відображення; невизначеність історії питання: наявність вихідних документів і змістовних підстав для прийняття конкретних рішень; неможливість одержання адекватної запити інформації з документів, у яких вона утримується; повільність документообігу; поява дублюючих або суперечливих документів; слабка інтегрованість функції інформаційного забезпечення у систему управління; недостатній рівень оброблення інформації, невірне трактування “потрібної” та “непотрібної” інформації.

Процес обміну інформацією передбачає наявність зворотного зв'язку, завдяки якому є змога оперативно збирати інформацію про реакцію одержувача на отримане повідомлення. Цей зв'язок допомагає визначити, чи сприйнята надіслана інформація. Отже, використання інформаційних технологій для управління підприємствами робить будь-яке підприємство більш конкурентоспроможним за рахунок підвищення його керованості й адаптованості до змін ринкової кон'юнктури.

Література

1. Журавльов В.Ю., Захаров В.Л. Автоматизований інформаційний пошук як метод оперативно-розшукової діяльності / Науковий вісник ЛьвДУВС: Збірник наукових праць. – Серія юридична / Гол. ред. В.Л. Ортинський. – Львів, 2007. – Вип. 2. – С. 342-349.

2. Марущак А.І. Свобода слова та інформація з обмеженим доступом: співвідношення понять [Текст] / А.І. Марущак // Бюлетень Мінюсту України. – 2005. – №6. – С. 44-49.

3. Різніченко Л.В. Досвід упровадження корпоративних інформаційних систем управління на вітчизняних підприємствах / Л.В. Різніченко, Н.В. Ткаченко // Економічні маркетингові дослідження виробничо-підприємницької діяльності: Вісник КДПУ імені Михайла Остроградського. – 2009. – Випуск 4 (57). – Частина 2. – С. 184-189.